

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Юліана Олександра Сергійовича на дисертацію Червяк Сергія Ігоровича на тему: «Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження

Охорона здоров'я є важливим елементом побудови стійкого та прогресивного суспільства. В умовах сучасних викликів, таких як старіння населення, зростання числа хронічних захворювань та екологічні загрози, державна політика повинна бути спрямована на запобігання захворюванням та забезпечення якісної медичної допомоги для всіх громадян. Ефективне управління у цій сфері дозволяє не тільки покращити здоров'я населення, але й зміцнити економіку країни. Однією з головних проблем у сфері охорони здоров'я є недостатнє фінансування та нераціональне використання наявних ресурсів. Це призводить до низької якості медичних послуг, обмеженої доступності необхідного лікування та недостатньої мотивації медичних працівників. Державна політика повинна передбачати збільшення фінансування охорони здоров'я, ефективне управління бюджетними коштами та залучення додаткових ресурсів через співпрацю з приватним сектором та міжнародними організаціями.

Соціально-економічні та географічні фактори часто визначають рівень доступності та якості медичної допомоги. Мешканці сільських та віддалених районів, а також малозабезпечені верстви населення часто стикаються з труднощами у отриманні необхідного лікування. Також важливою складовою державної політики у сфері охорони здоров'я є профілактика захворювань та пропаганда здорового способу життя. Недостатня увага до профілактичних заходів призводить до зростання захворюваності та підвищення навантаження на медичну систему. Держава повинна активно підтримувати освітні програми, спрямовані на формування здорових звичок у населення, проведення масових профілактичних оглядів та вакцинацію.

Загалом, формування та реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я є ключовими факторами для забезпечення здоров'я нації та сталого розвитку суспільства. Вищезазначене підкреслює наукову значимість дисертаційної роботи Червяк Сергія Ігоровича на тему: «Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я».

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані у дисертації, їх достовірність, новизна

Достовірність та теоретичні обґрунтованість наукових положень висновків та рекомендацій, які сформульовані в дисертаційному дослідженні забезпечена в першу чергу достатнім обсягом теоретичного та практичного матеріалу, що був опрацьований дисертантом під час підготовки та написання дисертаційного дослідження.

В роботі системно та інтегровано використовувалася сукупність методів наукового пізнання. Аксиоматичний метод та метод діалектики стали основою щодо розкриття права на охорону здоров'я та сутності державної політики у сфері охорони здоров'я як об'єкту адміністративно-правового регулювання. Завдяки методу класифікації виділено принципи формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Логічний метод використано щодо завдань та напрямків формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Метод формально-логічного аналізу дозволив виділити нормативно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Структурно-функціональний метод застосовано щодо аналізу системи суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Методи аналізу та синтезу, системного аналізу дали можливість розкрити основні напрямки формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Порівняльно-правовий метод дозволив проаналізувати зарубіжний досвід формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Метод нормативного моделювання та правового прогнозування дозволити проаналізувати

розвиток адміністративного законодавства в частині удосконалення механізмів формування та реалізації державної у сфері охорони здоров'я. Завдяки методу соціологічного опитування було проведено авторське соціологічне опитування з питань забезпечення права на охорону здоров'я в Україні.

Обґрунтованість висновків та рекомендацій дисертаційного дослідження підтверджується практичним значенням одержаних результатів, які використовуються та можуть бути використані в: – науково-дослідній сфері – щодо концептуального розроблення адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я; – правотворчій сфері – для реформування адміністративного законодавства в частині удосконалення механізмів формування та реалізації державної у сфері охорони здоров'я; – правозастосовній сфері – для оптимізації діяльності системи суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я; – освітньому процесі – щодо викладання та розробки навчальних посібників, підручників та методичних матеріалів.

Мета дисертаційної роботи полягає в тому, щоб на основі комплексного аналізу адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я визначити ефективні механізми правового регулювання, що сприяють підвищенню якості медичних послуг, забезпеченню доступності охорони здоров'я для всіх верств населення, а також розробити рекомендації щодо удосконалення адміністративного законодавства та практики його застосування для покращення управління системою охорони здоров'я в Україні.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що робота є новітнім комплексним дослідженням адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я в Україні в умовах трансформаційних політико-соціальних, економічних та екологічних змін і викликів. В результаті здійсненого дослідження запропоновано низку висновків, пропозицій та рекомендацій щодо розвитку

адміністративного законодавства в частині удосконалення механізмів формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.

Автором уперше розкрито базові основи функціонально-інституційної взаємодії органів місцевого самоврядування та закладів охорони здоров'я в Україні для забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, що повинна здійснюватися на чітко окреслених правових нормах, забезпеченні матеріально-технічної бази та фінансовій підтримці, а також активній взаємній участі у розробці та виконанні програм громадського здоров'я, що сприяє підвищенню якості медичних послуг та покращенню загального стану здоров'я населення.

Удосконалено наукове розуміння педіатричної паліативної допомоги як інтегрованої в загальну медичну систему внутрішньої медико-психологічної допомоги та соціальної підтримки дітей з важкими або невиліковними захворюваннями, що спрямована на покращення якості їхнього життя та життя їхніх сімей, та надається з моменту встановлення діагнозу, охоплюючи всі аспекти розвитку, навчання, соціалізації та емоційної підтримки дитини.

Дисертантом дістали подальшого розвитку напрямки адаптації компаративістичних положень формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я щодо збільшення рівня фінансового забезпечення медичної системи, з максимальним покращенням системи адміністрування медичної сфери шляхом впровадження функціонування інтегрованого підходу з цілісною організаційною системою окремих інституційних суб'єктів.

У роботі виявляється наукова новизна, оскільки вона розглядає низку недосліджених аспектів в адміністративній науці, розв'язання яких сприятиме ефективності формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Висновки дисертації є цілісними, логічними та належним чином обґрунтованими.

Загалом, у дисертації на основі комплексного аналізу адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері охорони

здоров'я визначено ефективні механізми правового регулювання, що сприяють підвищенню якості медичних послуг, забезпеченню доступності охорони здоров'я для всіх верств населення, а також розроблено рекомендації щодо удосконалення адміністративного законодавства та практики його застосування для покращення управління системою охорони здоров'я в Україні.

Висновки дисертації відповідають меті за завданням дослідження та містять важливі теоретичні положення щодо вдосконалення адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.

Повнота викладення наукових результатів в опублікованих працях здобувача

Основні положення та результати дисертації висвітлено 7 наукових статтях. Підсумки розроблення проблематики та відповідні висновки оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях: «Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи України»(м. Київ, 19–20 жовтня 2022 р.), «Інноваційні підходи до реформування сучасного законодавства», (м. Київ, 20–21 квітня 2023 р.), «Реформування українського законодавства: проблемні питання та шляхи їх вирішення» (м. Київ, 07–08 лютого 2024 р.).

Перелік наукових праць, що опубліковані здобувачем та аналіз їх змісту свідчить про те, що наукові результати, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження достатньо повно викладені у вітчизняних та зарубіжних наукових фахових виданнях, пройшли апробацію у науково-практичних конференціях.

Дискусійні положення дисертаційної роботи

За результатами розгляду дисертаційної роботи, окремо важливо, щоб автор звернув увагу на наступні питання для обговорення:

1. Аналіз конкретних законів у підрозділі 1.3 «Нормативно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері охорони

здоров'я» немає наукової новизни, адже висвітлює положення, щодо ролі законів у сфері державної політики у сфері охорони здоров'я в Україні. Більш оптимальніше слід було б розкривати ці положення через використання системного методу, який дозволив би виділити функціональність загальної нормативної системи.

2. В системі суб'єктів державної політики у сфері охорони здоров'я (підрозділ 1.4) досить обмежено проаналізовано роль Всесвітньої організації охорони здоров'я.

3. Також у підрозділі 1.4 обмежено розкрито роль волонтерів як суб'єктів реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я.

4. Викликає сумніви підхід автора щодо розкриття розділу 2 «Основні напрямки формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я» через особливості реалізації окремих видів медичної допомоги, адже даний розділ можна було б проаналізувати через адміністративно-правовий механізм та його інструменти.

5. У підрозділі 3.1 «Зарубіжний досвід формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я та його адаптація до вітчизняної системи» замало напрямків адаптації зарубіжних моделей, адже зроблено авторський акцент саме на виявленні прогресивного зарубіжного досвіду.

Зазначені зауваження та рекомендації переважно відносяться до питань для обговорення, і тому вони не суттєво впливають на загальну позитивну оцінку роботи.

Загальні висновки

Дисертаційна робота Червяк Сергія Ігоровича на тему: «Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я» виконана на високому науковому рівні, є завершеним самостійним дослідженням, характеризується єдністю змісту і свідчить про особистий внесок здобувача в науку.

Висновки та рекомендації, що отримані під час дослідження мають важливе практичне та теоретичне значення для оптимізації державної політики у сфері охорони здоров'я в Україні.

Отже, дисертація Червяк Сергія Ігоровича на тему: «Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я», що подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціалізації 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, є завершеним оригінальним дослідженням, що в повній мірі відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 року № 502), а її автор – Червяк Сергій Ігорович заслуговує на присудження ступеня кандидата юридичних наук зі спеціалізації 12.00.07.

Офіційний опонент –

**доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
проректор Дніпровського державного
університету внутрішніх справ**

Олександр ЮНІН